

Załącznik nr 1 - Informacja o zasadach zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Kielcach

I. Proces zarządzania ryzykiem

1. W Banku istnieje zorganizowany proces zarządzania ryzykiem. Rada Nadzorcza zatwierdza poziom akceptowanego przez Bank ryzyka zawarty w funkcjonującym systemie limitów oraz fundamentalne regulacje dotyczące procesu zarządzania ryzykiem. Zarząd Banku jest odpowiedzialny za opracowanie i wdrożenie strategii i polityk zarządzania ryzykiem, a ponadto za wdrożenie i prawidłowe funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem, w tym zapewnienie stosownych narzędzi. Zarząd Banku dokonuje okresowej weryfikacji tego systemu celem dostosowania do zmieniającego się otoczenia jak i zmian profilu ryzyka Banku.
2. Proces zarządzania ryzykiem bankowym obejmuje:
  - a. Identyfikację ryzyka,
  - b. Pomiar ryzyka,
  - c. Zarządzanie ryzykiem – podejmowanie decyzji dotyczących akceptowalnego poziomu ryzyka, planowanie działań, wydawanie rekomendacji i zaleceń, tworzenie procedur i narzędzi wspomagających,
  - d. Monitorowanie – stały nadzór nad poziomem ryzyka w oparciu o przyjęte metody pomiaru ryzyka,
  - e. Raportowanie – cykliczne informowanie kierownictwa o skali narażenia na ryzyko i podjętych działaniach.
3. Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech niezależnych poziomach. W ramach systemu zarządzania ryzykiem wyróżniono:
  - a. I poziom – zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej, które realizują wszyscy pracownicy Banku nie występujący na innych poziomach,
  - b. II poziom – zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych oraz funkcjonowanie komórki do spraw zgodności, w strukturze Centrali Banku realizują te zadania następujące komórki i stanowiska organizacyjne: Zespół Analiz, Wydział Analiz Kredytowych i Windykacji, Zespół Monitoringu, Zespół Zgodności i Kontroli, Główny Księgowy.
  - c. III poziom – Zarząd Banku oraz System Ochrony Zrzeszenia BPS.
4. Zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie, jest niezależne od zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie. Pracownicy/komórki organizacyjne odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie, wykonują zadania związane z identyfikacją, pomiarem lub

Ujawnienie informacji Banku Spółdzielczego w Kielcach dotyczących ryzyka, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń, i innych informacji wg stanu na dzień 31.12.2020 r. Zał.1

szacowaniem, kontrolą, monitorowaniem oraz sprawozdawaniem każdego istotnego ryzyka.

II. Ryzyko kredytowe.

Cele i strategie zarządzania ryzykiem kredytowym

1. Ryzyko kredytowe związane jest z możliwością wystąpienia strat finansowych spowodowanych nie wywiązaniem się kontrahenta Banku ze zobowiązań wynikających z warunków umowy. Z uwagi na możliwość poniesienia przez Bank potencjalnie dużych strat, ryzyko kredytowe może w sposób istotny wpłynąć na działalność Banku.
2. W celu zapewnienia akceptowalnej jakości aktywów kredytowych, Bank zarządza ryzykiem kredytowym oraz ryzykiem koncentracji zaangażowań. Monitoruje i raportuje ryzyko kredytowe, w tym ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie i detalicznych ekspozycji kredytowych oraz stosuje odpowiednią politykę zabezpieczeń. Bank zarządza ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczej transakcji jak i do całego portfela kredytowego. Uznaje za cele podstawowe rozwój działalności kredytowej oraz optymalizację przychodów z portfela kredytowego przy minimalizowaniu ryzyka kredytowego.

Organizacja procesu zarządzania ryzykiem kredytowym

1. W poniższej tabeli przedstawiono, w sposób syntetyczny, proces zarządzania ryzykiem kredytowym.

Proces pomiaru ryzyka	Proces monitorowania ryzyka, raportowanie	Instrumenty wykorzystywane do ograniczania ryzyka	Organizacja procesu zarządzania ryzykiem
<p>Ryzyko pojedynczej transakcji: analiza sytuacji ekonomiczno – finansowej kredytobiorcy, jakości zabezpieczeń.</p> <p>Ryzyko portfelowe: Pomiar dokonywany jest m.in. poprzez okresowe analizy obejmujące; zmiany jakości portfela kredytowego, dynamiki i struktury portfela oraz rezerw celowych, koncentracji zaangażowań i zaangażowań kapitałowych, zaangażowań wobec „osób wewnętrznych”. Analizie podlega struktura produktowa i podmiotowa portfela kredytowego, zmiany jakości portfela w ujęciu dynamicznym oraz w podziale na jednostki organizacyjne Banku. Analiza obejmuje wielkość</p>	<p>Ryzyko pojedynczej transakcji: Okresowy monitoring ekspozycji kredytowych pod względem właściwej klasyfikacji uwzględniający stosownie do rodzaju ekspozycji kryterium terminowości i sytuacji ekonomicznej.</p> <p>Ryzyko portfelowe: Proces monitorowania przeprowadzany jest w cyklach miesięcznych przez Zespół Analiz. Informacje dotyczące ryzyka przygotowywane są również kwartalnie w ramach przeprowadzanej analizy ekonomiczno - finansowej Banku. Wyniki analiz otrzymuje Zarząd Banku, Rada Nadzorcza oraz wybrane komórki organizacyjne Centrali</p>	<p>Ryzyko pojedynczej transakcji: prawne formy zabezpieczeń, limit maksymalnego zaangażowania.</p> <p>Ryzyko portfelowe: W Banku wprowadzono system wewnętrznych limitów koncentracji, które mają zapewnić stosowną dywersyfikację portfela. Limity odnoszą się do ekspozycji wobec grup podmiotów a ponadto koncentracji branżowej, produktowej, zabezpieczeń, zaangażowań w kredyty zabezpieczone hipotecznie, ekspozycje detaliczne kredytów zagrożonych, ekspozycji wobec „osób wewnętrznych”.</p>	<p>W strukturze organizacyjnej Centrali Banku utworzono komórki zaangażowane w proces zarządzania ryzykiem kredytowym na poziomie analizy wniosku oraz monitoringu w trakcie trwania umowy kredytowej. Ustalono poziomy kompetencji, metodologie oceny zdolności kredytowej, dostosowane do profilu ryzyka kredytobiorcy, zasady obiegu dokumentów. W Banku istnieje system szkoleń. Zarząd i Rada Nadzorcza okresowo – miesięcznie i kwartalnie otrzymują informację zarządczą. Na tej podstawie podejmowane są stosowne decyzje.</p>

<p>tworzonych rezerw celowych. Analizy dla Zarządu dokonywane są z częstotliwością miesięczną, dla Rady Nadzorczej z częstotliwością kwartalną.</p>	<p>Banku.</p> <p>Mechanizmy kontrolne w zakresie przestrzegania ustalonych limitów implementuje Zespół Analiz. Kontrola wewnętrzna sprawowana jest w poszczególnych jednostkach i komórkach organizacyjnych oraz instytucjonalna przez Zespół Zgodności i Kontroli.</p> <p>W wyniku prowadzonego monitoringu ustalany jest adekwatny poziom rezerw celowych.</p>		
---	--	--	--

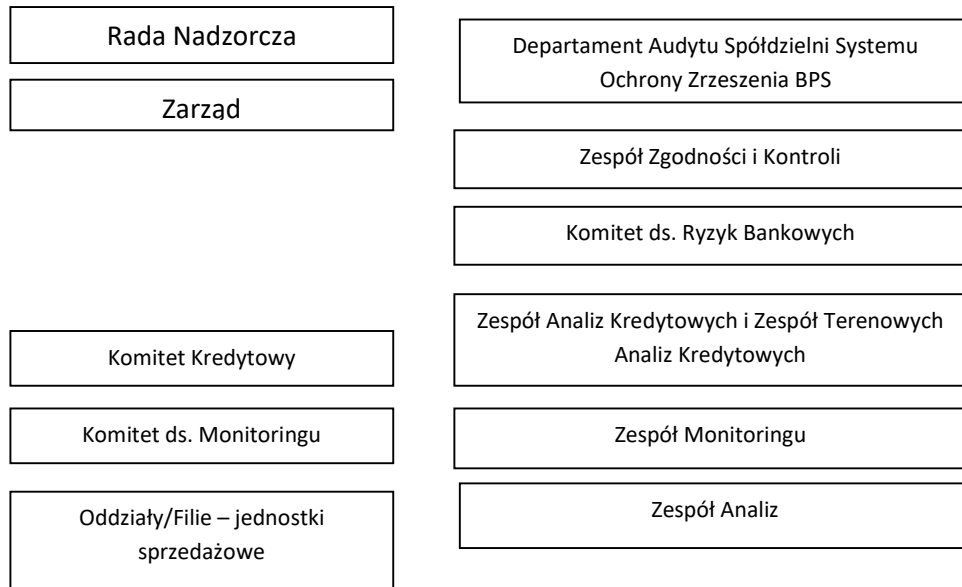
2. W procesie zarządzania ryzykiem kredytowym oprócz Rady Nadzorczej i Zarządu Banku uczestniczą następujące stanowiska/komórki organizacyjne:

- Prezes Zarządu Banku odpowiada za zarządzanie ryzykiem kredytowym;
- Komitet Kredytowy – opiniuje transakcje kredytowe;
- Komitet ds. Ryzyk Bankowych - projekty strategii/polityk, w tym system limitów proponowany przez Zespół Analiz Centrali Banku w oparciu o zgłoszone wnioski komórek merytorycznych;
- Komitet ds. Monitoringu realizuje zadania związane z weryfikacją monitoringu zgodnie z obowiązującymi regulacjami;
- instrukcje dotyczące prowadzenia działalności kredytowej opracowywane są w stosownych komórkach organizacyjnych Centrali Banku znajdujących się w Pionach: Handlowym, Bezpieczeństwa oraz Analiz;
- Przed podjęciem decyzji kredytowych Zespół Analiz Kredytowych oraz Zespół Terenowych Analiz Kredytowych Pionu Bezpieczeństwa Centrali Banku – dokonuje badania poziomu ryzyka danej transakcji kredytowej, przedstawia propozycję klasyfikacji analizowanych ekspozycji kredytowych. Projektuje standardy dokonywania oceny zdolności kredytowej kredytobiorców;
- Zespół Monitoringu Pionu Analiz Centrali Banku przeprowadza monitorowanie i klasyfikację ekspozycji kredytowych zgodnie z obowiązującymi regulacjami, dokonuje weryfikacji wartości zabezpieczeń;
- Zespół Analiz Pionu Analiz Centrali Banku – dokonuje analiz portfela kredytowego Banku, opracowuje regulacje wewnętrzne Banku odnoszące się do ryzyka portfelowego oraz proponuje limity, których zadaniem jest ograniczenie ryzyka;
- Zespół Zgodności i Kontroli – realizuje zadania kontrolne;

Ujawnienie informacji Banku Spółdzielczego w Kielcach dotyczących ryzyka, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń, i innych informacji wg stanu na dzień 31.12.2020 r. Zał.1

- Departament Audytu Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS - audytuje obszar ryzyka kredytowego;
- Pracownicy jednostek organizacyjnych Banku uczestniczący w procesie kredytowania – zobowiązani do przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem kredytowym, w tym posiadanych kompetencji oraz obowiązujących limitów.

3. Struktura zarządzania ryzykiem kredytowym.

4. Bank zarządza ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczej transakcji jak i do całego portfela kredytowego.

Limity ryzyka kredytowego

1. Zarządzanie ryzykiem koncentracji zaangażowań Bank dostosował do zidentyfikowanego poziomu ryzyka kredytowego. W celu ograniczenia ryzyka koncentracji funkcjonował system limitów wewnętrznych.
2. W Banku funkcjonuje system limitów wewnętrznych, którego celem jest dywersyfikacja ryzyka. Limity dostosowane są do skali i złożoności prowadzonej przez Bank działalności. Struktura i wysokość limitów podlega zatwierdzeniu przez Radę Nadzorczą Banku po uprzednim przyjęciu przez Zarząd Banku.
3. Limity ograniczające ryzyko kredytowe obejmują:
  - Limity koncentracji wynikające z ustawy Prawo bankowe, Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 oraz limity zaangażowań kapitałowych związane z uchwałami Komisji Nadzoru Finansowego;
  - Wewnętrzne limity koncentracji ograniczające ryzyko w odniesieniu do branż, rodzaju produktu, prawnych form zabezpieczeń, detalicznych ekspozycji kredytowych, ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.
4. Zarządzanie ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.

- W celu ograniczenia ryzyka kredytowego ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie Bank dokonuje jego pomiaru i oceny, analizując:
  - i. poziom zaangażowania w ekspozycje kredytowe,
  - ii. jakość portfela kredytowego w tej grupie ekspozycji,
  - iii. wartość i jakość indywidualnie istotnych ekspozycji kredytowych,
  - iv. wpływ wahań stóp procentowych na zdolność kredytową klienta ubiegającego się o kredyt,
  - v. poziom wskaźnika LTV dla indywidualnych ekspozycji i portfela,
  - vi. wartość rynkową nieruchomości stanowiących zabezpieczenie ekspozycji kredytowych.
- W celu ograniczenia ryzyka ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie funkcjonuje system limitów wewnętrznych.

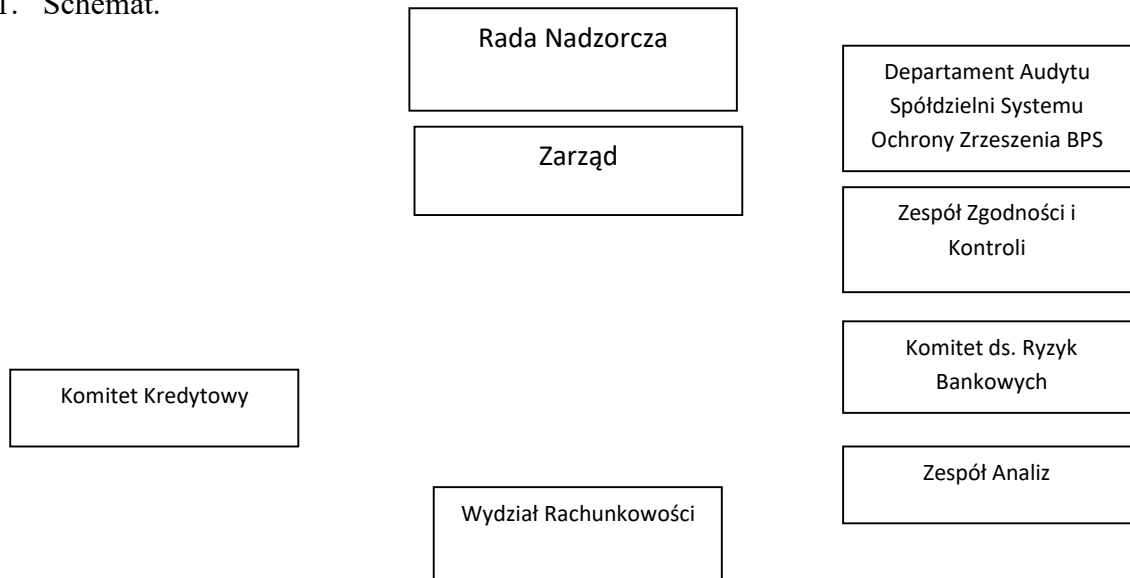
Audyt i działania kontrolne w procesie zarządzania ryzykiem kredytowym

- Bank na bieżąco prowadzi analizę sytuacji ekonomiczno – finansowej kredytobiorców, spełnianie przez kredytobiorców warunków umownych, w tym w również w odniesieniu do prawnych form zabezpieczeń.
- Departament Audytu Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS - na podstawie podpisanej Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS prowadzi czynności audytu wewnętrznego w obszarze ryzyka kredytowego;
- Zespół Zgodności i Kontroli – kontroluje system zarządzania ryzykiem kredytowym. Badaniu w szczególności podlega:
  - przestrzeganie obowiązujących zasad zarządzania ryzykiem;
  - istniejący system kompetencji i odpowiedzialności;
  - narzędzia pomiaru, limity wewnętrzne;
  - przestrzeganie zapisów regulacji wewnętrznych i zgodność ich zapisów z treścią regulacji zewnętrznych (w tym, wysokość wewnętrznych limitów).
- Bank w regulacjach wewnętrznych zapisał mechanizmy kontroli wewnętrznej.

Bank nie stosuje wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka kredytowego.

Podstawowe informacje na temat struktury zarządzania ryzykami, płynności, stopy procentowej i walutowym.

1. Schemat.

- Oprócz Rady Nadzorczej i Zarządu koordynujących politykę zarządzania ryzykiem na najwyższym szczeblu, w procesie zarządzania w/w ryzykami uczestniczą:
  - Komitet ds. Ryzyk Bankowych – Opiniuje projekty strategii/polityk zarządzania ryzykami w Banku, inicjuje działania w zakresie tworzenia, modyfikacji i doskonalenia systemu identyfikacji, pomiaru, monitorowania, raportowania, limitowania i kontroli ryzyka. Przygotowuje dla Zarządu opinie w zakresie ryzyk,
  - Zespół Produktów Bankowych - opracowuje dla Zarządu propozycje standardowych parametrów cenowych transakcji klientowskich,
  - Komitet Kredytowy – przygotowuje dla Zarządu opinie dotyczące parametrów cenowych transakcji klientowskich w szczególności, w sytuacji, gdy odbiegają one od standardowych parametrów przyjętych w Banku,
  - Zespół Analiz – odpowiada za przygotowywanie i wdrażanie metod pomiaru, raportowania, limitowania i kontroli poszczególnych rodzajów ryzyk, opracowywanie stosownych polityk, limitowanie, pomiar i raportowanie poziomu ryzyk.
  - Wydział Rachunkowości Centrali Banku odpowiada za monitorowanie i zarządzanie płynnością złotową i walutową oraz utrzymanie i strukturę portfela aktywów płynnych, monitorowanie i zarządzanie pozycją walutową w ramach obowiązujących limitów.
2. Bank nie stosuje wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego.
  3. W/w obszary ryzyka podlegają audytowi prowadzonemu przez Departament Audytu Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS oraz kontroli sprawowanej przez Zespół Zgodności i Kontroli Banku.

III. Ryzyko płynności.

Zarządzanie ryzykiem płynności finansowej

- Ryzyko płynności w Banku jest rozumiane jako zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowalnych strat.
- Przez zarządzanie ryzykiem płynności rozumie się proces kształtowania struktury ilościowej (zróżnicowanie składników zarówno pasywów, jak i aktywów), w celu zapewnienia płynności finansowej Banku, przy jednoczesnym osiągnięciu optymalnego wyniku finansowego.
- Podstawowe cele polityki zarządzania ryzykiem płynności obejmują:
  - zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty,
  - zapewnienie utrzymania płynności bieżącej, krótkoterminowej, średnioterminowej oraz długoterminowej dostosowanej do rozmiarów i rodzaju działalności, w sposób zapewniający wykonanie wszystkich zobowiązań pieniężnych zgodnie z terminami ich wymagalności, oraz zapewniający wypełnienie nadzorczych miar płynności,
  - optymalizację realizowanego dochodu przy równoczesnym zachowaniu pełnego bezpieczeństwa płynności,
  - zapobieganie sytuacjom kryzysowym (zachwianiu płynności).
- Bank w toku bieżącej działalności monitoruje ryzyko płynności w złotych i walutach wymiennalnych.
- Podstawą ustalania poziomu i struktury aktywów zabezpieczających płynność jest ocena bazy depozytowej pod kątem stabilności i zmienności.
- Na podstawie oceny danych historycznych, depozytami najbardziej stabilnymi są głównie depozyty terminowe osób fizycznych oraz podmiotów gospodarczych.
- Dla zabezpieczenia płynności bieżącej Bank monitoruje przepływy pieniężne na rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym oraz poziom rezerwy kasowej.
- Integralną częścią zarządzania płynnością w Banku są opracowane plany awaryjne. Plan awaryjny uruchamiany będzie w sytuacji zagrożenia utraty płynności. W planach awaryjnych zdefiniowane zostały zadania realizowane

Ujawnienie informacji Banku Spółdzielczego w Kielcach dotyczących ryzyka, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń, i innych informacji wg stanu na dzień 31.12.2020 r. Zał.1

przez poszczególne jednostki i komórki organizacyjne, a także określono zadania Zarządu Banku.

- Na dzień 31.12.2020 r. wskaźnik pokrycia wypływów netto – LCR wyniósł 192%.
- Wartość w/w współczynnika spełniała normy nadzorcze (min. 100%).

Proces pomiaru ryzyka	Proces monitorowania ryzyka, raportowanie	Instrumenty wykorzystywane do ograniczania ryzyka
<p>Poziom ryzyka płynności mierzony jest przy wykorzystaniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - metody luki płynności (luka urealniona), - analiz źródeł finansowania (w tym ich stabilności) - wskaźników ryzyka płynności. 	<p>Proces monitorowania przeprowadzany jest w cyklach miesięcznych przez Zespół ds. Analiz. Wyniki otrzymuje Zarząd, oraz Rada Nadzorcza (kwartalnie). Monitorowanie płynności bieżącej (na bazie dziennej) dokonywane jest w Wydziale Rachunkowości.</p> <p>Obszar ryzyka płynności podlega systemowi kontroli wewnętrznej.</p>	<p>W Banku funkcjonuje system limitów ograniczających ryzyko. Limity te to odpowiednio:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskaźniki płynności w określonych przedziałach czasowych, - wskaźniki zabezpieczenia płynności, - wskaźniki stabilności bazy depozytowej, - wskaźniki finansowania aktywów, - wskaźniki finansowania aktywów długoterminowych, - limity wynikające z zewnętrznych norm płynności.

IV. Ryzyko stopy procentowej

1. Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej dla pozycji zakwalifikowanych do portfela bankowego.

- Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie zmienności wyniku finansowego, w tym wyniku odsetkowego, oraz zmian ekonomicznej wartości kapitału, wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą w ramach zatwierdzonej strategii Banku i planu ekonomiczno – finansowego.
- Podstawowe cele polityki stóp procentowych obejmują:
  - i. Utrzymanie możliwie niskiej wrażliwości wyniku odsetkowego na zmiany rynkowych stóp procentowych.
  - ii. Ograniczanie ryzyka stopy procentowej w kategorii ryzyka przeszacowania i ryzyka bazowego i jego możliwego, negatywnego wpływu na zmiany rynkowych stóp procentowych.
  - iii. Utrzymywanie pozycji luki (niedopasowanie pomiędzy aktywami i pasywami wrażliwymi na zmiany stóp procentowych) w ramach przyjętych limitów.
  - iv. optymalizacji stosowanych stawek oprocentowania depozytów oraz kredytów,

zapewniających konkurencyjność na rynku oraz osiągnięcie zaplanowanego wyniku finansowego.

- W ramach ryzyka stopy procentowej wyodrębnia się następujące kategorie ryzyka: ryzyko bazowe, ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania oraz ryzyko opcji klienta.
  - i. Ryzyko bazowe - wynikające z wpływu względnych zmian stóp procentowych na instrumenty wrażliwe na zmiany stóp procentowych, które mają podobne okresy zapadalności, ale są wyceniane według różnych indeksów stóp procentowych.
  - ii. Ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania - ryzyko wynikające ze struktury terminowej instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych, którego źródłem są różnice w czasie dostosowania oprocentowania tych instrumentów.
  - iii. Ryzyko opcji klienta - powstaje wówczas, gdy klient banku ma prawo (ale nie obowiązek) zmiany wielkości i harmonogramu przepływów gotówkowych aktywów, pasywów lub pozycji pozabilansowych w następstwie zmian stóp procentowych.

Proces pomiaru ryzyka	Proces monitorowania ryzyka, raportowanie	Instrumenty wykorzystywane do ograniczania ryzyka	Organizacja procesu zarządzania ryzykiem
<p>Poziom ryzyka stopy procentowej mierzony jest przy wykorzystaniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - metody luki stopy procentowej. - metodę symulacji zmian wyniku odsetkowego, - metodę szacowania zmian wartości ekonomicznej Banku 	<p>Proces monitorowania przeprowadzany jest w cyklach miesięcznych przez Zespół ds. Analiz. Wyniki badań otrzymuje Zarząd oraz Rada Nadzorcza.</p> <p>Obszar ryzyka stopy procentowej podlega systemowi kontroli wewnętrznej.</p>	<p>W Banku funkcjonuje system limitów ograniczających ryzyko. Podstawowe limity to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - limity niedopasowania (luki) w przedziałach przeszacowania, - limit zmian wyniku odsetkowego tyt. ryzyka przeszacowania i ryzyka bazowego, - limit na minimalną rozpiętość pomiędzy marżą odsetkową a marżą graniczną; <p>Limity na zmianę wartości ekonomicznej Banku.</p>	<p>Zarząd Banku podejmuje na podstawie okresowych raportów stosowne decyzje.</p>

- Na dzień 31.12.2020 r. obliczony spadek wartości ekonomicznej kapitału Banku (EVE) wynikający z nagłego, równoległego przesunięcia krzywej dochodowości o +200 punktów bazowych wyniósł 820 tys. zł to jest 1,1% kapitałów podstawowych Tier 1.

Tabela nr 1. – zestawienie luki przeszacowania wg stanu na 31.12.2020 r. w zł. Zestawienie wraz z kalkulacjami przedstawia zmianę wyniku w sytuacji spadku stóp procentowych o 1 p.p.

Ujawnienie informacji Banku Spółdzielczego w Kielcach dotyczących ryzyka, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń, i innych informacji wg stanu na dzień 31.12.2020 r. Zał.1

Wyszczególnienie	OGÓLEM:	1 dzień	od 2 do 7 dni	od 8 dni do 1 miesiąca	pow. 1 m-ca do 3 m-cy	pow. 3 m-cy do 6 m-cy	pow. 6 m-cy do 9 m-cy	pow. 9 m-cy do 12 m-cy	pow. 12 m-cy do 2 lat	pow. 2 lat do 5 lat	pow. 5 lat
Aktywa	1 246 511 198	648 214 302	203 888 519	33 401 585	52 814 367	294 328 749	2 441 806	2 067 945	5 359 262	3 990 496	4 167
Pasywa	1 203 585 591	112 947 470	674 075 650	42 110 302	338 163 060	36 089 808	46 522	66 156	86 621	0	0
Luka	42 925 607	535 266 832	-470 187 131	-8 708 718	-285 348 694	258 238 941	2 395 284	2 001 788	5 272 641	3 990 496	4 167
Opóźnienie przeszacowania [w dniach]		1	4	19	60	135	225	315			
Luka ważona okresem przeszacowania	-14 674 725	533 779 980	-464 962 830	-8 249 091	-237 790 578	161 399 338	898 231	250 224			
Zmiana wyniku w skali roku	146 747,3	-5 337 800	4 649 628	82 491	2 377 906	-1 613 993	-8 982	-2 502			
przy zmianie stopy proc.	-1,00%	<	>								

- Z uwagi na strukturę aktywów i pasywów oprocentowanych w odniesieniu do podstawowych stóp bazowych najistotniejszym aspektem ryzyka stopy procentowej Banku jest ryzyko bazowe. Obrazują to uzyskane wyniki (przy uwzględnieniu w analizie pasywów oprocentowanych poniżej 1 p.p.): uwzględniając jednocześnie ryzyko przeszacowania oraz ryzyko bazowe, a więc nierównomierne zmiany oprocentowania aktywów i pasywów w Banku, przy założonej zmianie stóp procentowych NBP o 1 pp., zmiana wyniku odsetkowego wyniesie -9 691 tys. zł, stanowiąc 13,3% funduszy własnych.

V. Ryzyko walutowe.

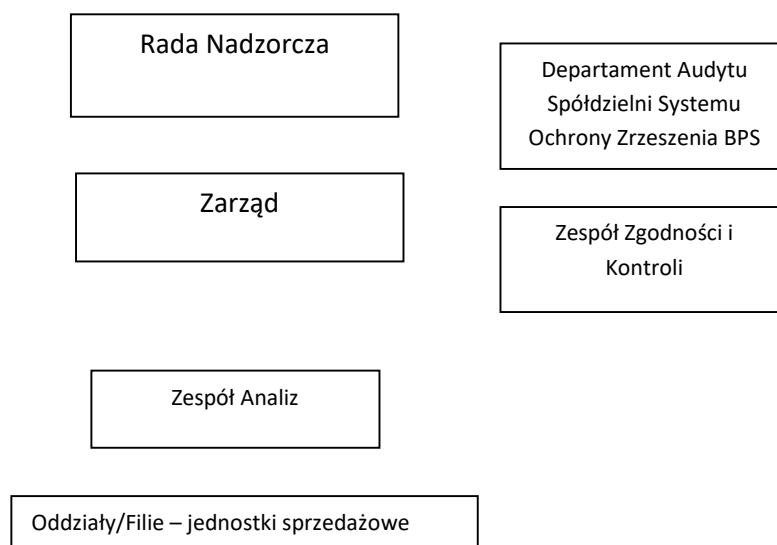
- Ryzyko walutowe rozumiane jest jako niebezpieczeństwo negatywnego wpływu zmian kursów walutowych na sytuację finansową Banku, w tym jego wynik finansowy i posiadane kapitały, generowane przez utrzymywanie otwartych pozycji w poszczególnych walutach.
- Celem zarządzania ryzykiem walutowym jest:
  - Utrzymanie zmienności wyniku finansowego, bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału wynikającej ze zmian parametrów rynkowych, w szczególności kursów walutowych, w granicach niezagrażających bezpieczeństwu Banku i realizacji jego planu finansowego.
  - Minimalizacja ryzyka kursowego z tytułu posiadania walutowych składników bilansu i pozycji pozabilansowych.
  - Zapewnienie Bankowi zdolności do terminowej realizacji wszystkich jego bieżących i przyszłych zobowiązań finansowych związanych z działalnością walutową.
- W celu minimalizowania ryzyka z tytułu posiadanych walutowych składników bilansu Bank nie udziela kredytów denominowanych w walutach czy indeksowanych do walut oraz nie otwiera pozycji walutowych w celach spekulacyjnych.
- Poziom działalności walutowej Banku nie jest istotny. Na dzień 31.12.2020 r. pozycja walutowa całkowita wynosiła 139 tys. zł., co stanowiło 0,19% funduszy własnych.

Proces pomiaru ryzyka	Proces monitorowania ryzyka, raportowanie	Instrumenty wykorzystywane do ograniczania ryzyka	Organizacja procesu zarządzania ryzykiem
Do pomiaru ryzyka Bank	Proces monitorowania przeprowadzany jest	Limit na pozycje w poszczególnych walutach,	Zarząd Banku podejmuje na podstawie raportów stosowne

wykorzystuje monitorowanie	codziennie przez Zespół ds. Analiz oraz Wydział Rachunkowości (dla celów operacyjnych). Z wyników działalności walutowej w okresach miesięcznych sporządzany jest raport dla Zarządu. Raport syntetyczny otrzymuje Rada Nadzorcza.	pozycję całkowitą, limit straty dziennej.	decyzje. Zastępca Prezesa Zarządu kierujący Pionem Finansowym na podstawie dziennych raportów podejmuje bieżące decyzje operacyjne.
- pozycji całkowitej, pozycji indywidualnych dla poszczególnych walut,			
- straty dziennej.	Obszar ryzyka walutowego podlega systemowi kontroli wewnętrznej.		

VI. Ryzyko operacyjne.

1. Struktura zarządzania ryzykiem operacyjnym

- i. Rada Nadzorcza – sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, ocenia jakość i adekwatność systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku. Określa akceptowalny poziom ryzyka.
- ii. Zarząd Banku – odpowiada za zorganizowanie skutecznego systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz monitoruje efektywność jego działania, podejmuje strategiczne decyzje wpływające na poziom ryzyka operacyjnego obciążającego Bank, odpowiada za stworzenie systemu raportowania.
- iii. Zespół Analiz - koordynuje proces zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku, monitoruje i opracowuje informację zarządczą.
- iv. Departament Audytu Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS prowadzi audyt i dokonuje oceny prawidłowości funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku.
- v. Zespół Zgodności i Kontroli - realizuje zadania kontrolne dotyczące systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku.

- vi. Wszystkie jednostki/komórki organizacyjne. Są odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem operacyjnym na swoim szczeblu struktury organizacyjnej (w tym. rejestracja zdarzeń ryzyka operacyjnego).
- Okresowe (kwartalne) raporty Ryzyka Operacyjnego sporządza Zespół Analiz Pionu Analiz przedstawiając je na posiedzeniach Zarządu i Rady Nadzorczej.
  - Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje identyfikację, pomiar, limitowanie, monitorowanie, raportowanie oraz redukowanie tego ryzyka i jest realizowany w sposób ciągły.
  - Proces ewidencji zdarzeń ryzyka operacyjnego odbywa się za pomocą programu informatycznego, który wspiera proces zarządzania ryzykiem operacyjnym. Wszystkie jednostki organizacyjne Banku mają obowiązek rejestrowania zaistniałych zdarzeń ryzyka operacyjnego.
  - W 2020 roku zarejestrowano łącznie w systemie 82 zdarzeń ryzyka operacyjnego o łącznej wartości strat (potencjalnych i rzeczywistych) wynoszącej 6,42 tys. zł . Przyjęty limit strat na 2020 wynosił 60 tys. zł.
  - Wielkość zaewidencjonowanych strat (potencjalnych i rzeczywistych) dotycząca kategorii "Zakłócenia działalności Banku i awarie systemów" wynosiła 5,14 ty. zł. W związku ze zdarzeniami dotyczącymi awarii bankomatów/wpłatomatów Bank prowadzi bieżący monitoring sieci tych urządzeń w Banku oraz wprowadza rozwiązania ograniczające możliwość wystąpienia zdarzeń ryzyka związanych z infrastrukturą techniczną. Stale doskonalony jest zcentralizowany system obsługi zgłoszeń o awariach. Podobne systemy uruchomiono w odniesieniu do obsługi prawnej i administracyjnej.
2. W Banku funkcjonuje proces zapewnienia sprawnej i nieprzerwanej realizacji zadań Banku. Opracowano i podlega aktualizacji Plan Ciągłości Działania. Bank stosuje odpowiednie zabezpieczenia zarówno fizyczne jak i organizacyjne.
- Komponenty infrastruktury teleinformatycznej oraz systemy informatyczne są chronione przy uwzględnieniu zapisów rekomendacji Komisji Nadzoru Bankowego. Bank posiada centrum zapasowe wyposażone w kluczowe elementy infrastruktury, stosowne oprogramowanie oraz środki łączności.
3. Przed podjęciem decyzji odnośnie wprowadzenia nowych produktów, rozwiązań technicznych czy programowych analizuje się ich wpływ na profil ryzyka Banku. Gdy jest to uzasadnione Bank ubezpiecza się od ponoszonego ryzyka.
4. Bank nie stosuje metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego.

VII. Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności – ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji

Ujawnienie informacji Banku Spółdzielczego w Kielcach dotyczących ryzyka, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń, i innych informacji wg stanu na dzień 31.12.2020 r. Zał.1

wewnętrznych oraz standardów rynkowych w procesach funkcjonujących w Banku.

- obejmuje:
  - i. zgodność aktów normatywnych Banku z regulacjami zewnętrznymi i wewnętrznymi,
  - ii. przestrzeganie przez pracowników Banku przepisów prawa oraz regulacji wewnętrznych,
  - iii. zapewnienie ochrony danych osobowych i innych istotnych danych przechowywanych w Banku.
- Celem bezpośrednim zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku jest ograniczenie strat finansowych i niefinansowych, spowodowanych brakiem zgodności przepisów wewnętrznych Banku z regulacjami zewnętrznymi, nieprzestrzeganiem wewnętrznych regulacji bankowych oraz standardów postępowania przyjętych przez Bank oraz standardów postępowania przyjętych przez Bank.
- Zespół Zgodności i Kontroli koordynuje zarządzanie ryzykiem braku zgodności, realizując zadania w zakresie kontroli tego obszaru.
- W procesie zarządzania ryzykiem braku zgodności zaangażowana jest na poziomie strategicznym Rada Nadzorcza Banku, Zarząd który organizuje i nadzoruje realizację procesu oraz zapewnia zasoby niezbędne do skutecznego zarządzania zgodnością w Banku.
- Poszczególne zadania realizowane są przez jednostki i komórki organizacyjne Banku.
- W Banku sporządzane są stosowne raporty dotyczące obszaru braku zgodności, które okresowo przekazywane są Zarządowi Banku oraz Radzie Nadzorczej. Sporządzane są przez Zespół Zgodności i Kontroli oraz Zespół Analiz.